24.10.2019

Kelan valtuutetuille, valtiovarainministeriölle, sosiaali- ja terveysministeriölle sekä eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle

KELAN HALLITUKSEN KOKOUKSEN 24.10.2019 KANNANOTTO KELAN VUODEN 2020 TOIMINTAKULUJEN JA KANTA-PALVELUJEN KEHITTÄMISEN VALTION RAHOITUKSEEN

Kelan hallitus toteaa Kelan vuoden 2020 toimintakulujen valtionosuuden ja Kanta-tehtävien kehittämiseen osoitetun määrärahan vajeesta valtion talousarvioesityksessä, että esitetyllä määrärahalla Kela ei pysty suoriutumaan tehtäviensä toimeenpanosta eikä toiminnan kehittämisestä.

Valtion talousarvioesityksessä on osoitettu 9,9 milj. euroa sosiaali- ja terveydenhuollon kansallisiin sähköisiin asiakastietojärjestelmiin (momentti 33.01.25). Kelan näkemyksen mukaan määräraha vuodelle 2020 ei ole riittävä momentilta rahoitettavien Kelan Kanta-tehtävien tarpeisiin. Viimeisimmän arvion mukaan Kanta-tehtävien vaatima määrärahatarve on vähintään 18,1 milj. euroa, joten momentille tarvittavan pysyvän lisämäärärahan suuruus vuonna 2020 on vähintään 8,0 milj. euroa ja mahdollisesti suurempi, jos momentilla on Kelan lisäksi muita käyttäjiä. Arvio sisältää THL:ltä Kelalle siirtyvät uudet tehtävät.

Kelan toimintakulujen valtionosuuden määrä valtion talousarvioesityksessä vuodelle 2020 on 438,9 milj. euroa (momentti 33.10.60). Kelan arvion mukaan toimintakuluihin vuonna 2020 tarvittavan valtionosuuden määrä on vähintään 445,8 milj. euroa, jotta etuuskäsittelyn ja asiakaspalvelun palvelutaso ja -kyky voidaan turvata vaaditulla tasolla sekä tietoturvaa, etuusjärjestelmiä ja asiointipalveluja voidaan kehittää vastaamaan toimintaympäristön muutoksia riittävän nopealla aikataululla.

Edellä mainittu arvio ei sisällä Kelan toimintaympäristössä ja asiakkaiden tarpeissa tapahtuviin muutoksiin nähden riittävää liikkumavaraa, jonka tulisi Kelan näkemyksen mukaan olla vähintään 10 milj. euroa vuonna 2020, jotta mm. työmäärän yllättäviin muutoksiin kyetään varautumaan. Arvio ei myöskään sisällä ELY-keskuksilta ja TE-toimistoilta Kelalle mahdollisesti siirtyviä tehtäviä.

Kelan arvion mukaan tietoturvan kehittämisen pysyvä lisätarve on noin 8 milj. euroa (valtionosuutena 6,2 milj. euroa), joka kasvaa asteittain vuosina 2020–2023. Vuoden 2020 osalta lisätarve on 1,4 milj. euroa valtionosuutena. Nykyisillä resursseilla Kelan tietoturvan kokonaisvaltaiselle kehittämiselle ei ole riittäviä edellytyksiä, vaikka tarve tietoturvaa nykyaikaistavalle kehitystyölle Kelassa on välttämätön ja akuutti. Lisärahoituksen avulla toteutettavat kehittämistoimet keskitetään mm. tietoturvaan liittyvän

PL 450, 00101 Helsinki
Puhelin 020 634 11
etunimi.sukunimi@kela.fi

PB 450, 00101 Helsingfors
Telefon 020 634 11
fornamn.efternamn@kela.fi

www.kela.fi

teknologiapainotteisen havainnoinnin ja osaamisen sekä haavoittuvuuksien hallinnan kehittämiseen.

Kelan etuuskäsittelyä uudistetaan sekä prosesseja että järjestelmiä kehittämällä. Nykyinen rahoitus ei turvaa järjestelmien riittävän nopeaa uudistamista ja Kelan on vaikea vastata hallitusohjelman mukaisiin tavoitteisiin, sosiaaliturvauudistuksen vaatimiin lainsäädännön muutoksiin ja muihin yhteiskunnan uusiin tarpeisiin riittävällä tavalla.

Myös Kelan asiointipalveluja on kehitettävä. Ne ovat pääosin teknisesti vanhentuneita eivätkä vastaa asiakkaiden palvelutarpeisiin. Samanaikaisesti etuuskäsittelyn ja asioinnin uudistamisen kanssa tulee uudistaa etuus- ja asiakkuustietovarannot, jotka mahdollistavat etuuskäsittelyn järjestelmien ja asiointipalveluiden riittävän nopean uudistamisen.

Jotta etuusjärjestelmien ja asiointipalvelujen uudistamistyö voidaan toteuttaa, siihen on varattava riittävästi resursseja useamman vuoden ajalle. Lisärahoituksen vuosittainen tarve on 5 milj. euroa vuosina 2020 – 2025 (valtionosuutena noin 4 milj. euroa).

Mikäli vuoden 2021 alussa ELY-keskuksilta ja TE-toimistoilta siirretään työttömyysturvatehtäviä Kelaan, tulee tämä sisällyttää täysimääräisesti vuoden 2020 talousarvioon, koska tehtävän siirtoon valmistautuminen aiheuttaa kustannuksia jo vuonna 2020. Tämä lisäisi vuoden 2020 Kelan toimintakulujen valtionosuuden määrää arviolta noin 8 milj. euroa ja vuodesta 2021 lähtien noin 12 milj. euroa.